

Maandelijkse inzichten

Economisch, sociaal en politiek nieuws

AUGUSTUS 2024

Economisch

Handelstekort

In het eerste halfjaar van 2024 heeft de Franse economie een lichte verbetering in het handelstekort laten zien ten opzichte van de tweede helft van 2023. Het tekort op goederen is gedaald naar 40 miljard euro, vergeleken met 45 miljard euro vorig jaar, terwijl het overschot op diensten is gestegen naar 26 miljard euro, in plaats van 10 miljard euro in 2023. Over de laatste twaalf maanden bedraagt het totale handelstekort nu 85 miljard euro, wat een verbetering van 15 miljard euro betekent ten opzichte van het geheel van 2023. Dit tekort wordt voornamelijk veroorzaakt door de import van olie en gas.

De lucht- en ruimtevaartindustrie levert de grootste bijdrage aan de export met 14 miljard euro, gevolgd door de parfum- en cosmetica-industrie met 9 miljard euro. Voor het hele jaar 2024 wordt een handelstekort van 85 miljard euro verwacht, vergelijkbaar met dat van 2023. De recessie in Duitsland, verminderde exporten naar de VS, en productiebeperkingen bij de toeleveranciers van Airbus hebben een negatieve impact op de Franse export. Ondanks deze uitdagingen dragen de export en de iets verminderde import nog steeds bij aan een groei van de Franse economie, die naar verwachting rond de 1% zal uitkomen in 2024. Deze groei helpt om de afgenomen binnenlandse consumptie te compenseren.

Voor het derde kwartaal is er onzekerheid over de voortzetting van deze groei, hoewel het toerisme en de Olympische Spelen een positieve bijdrage zullen leveren. De geopolitieke situatie kan echter een verder herstel bemoeilijken. De competitiviteit van de Franse economie staat licht onder druk: de lonen stijgen sneller dan de inflatie, en de marktaandelen van Franse producten en diensten op wereldschaal beginnen langzaam te verminderen.

Economisch

Werkeloosheid en nieuwe banen

In het tweede kwartaal van 2024 is de werkloosheid stabiel gebleven, hoewel de banencreatie licht is afgenomen na een sterk eerste kwartaal, waarin 61.000 banen werden gecreëerd. Het positieve effect van de Olympische Spelen in het eerste kwartaal is vrijwel uitgewerkt.

Het Franse bedrijfsleven kijkt met spanning uit naar de economische beleidsplannen van de komende regering. Vanuit economisch perspectief kunnen er geen salaris- of uitkeringverhogingen worden doorgevoerd zonder dat er eerst waarde wordt gecreëerd in de Franse economie. De politieke programma's hebben zich voornamelijk gericht op de verdeling van rijkdom, terwijl de focus op waardecreatie ontbreekt. Bijvoorbeeld, de geplande verhoging van het minimumloon naar 1600 euro per maand (ten opzichte van de huidige 1400 euro) zou bedrijven kunnen dwingen om hun prijzen te verhogen. Dit kan resulteren in een verlies van koopkracht voor consumenten en moeilijkheden voor Franse bedrijven om te concurreren op de internationale markt, wat mogelijk leidt tot banenverlies voor laagbetaalde werknemers.

Werkgeversorganisaties hopen op een samenhangend beleid gericht op productiviteitsverhoging, innovatie, opleidingen en werkloosheidsreductie. De beperkte stijging van de productiviteit in Frankrijk, vergeleken met andere EU- en OECD-landen, wordt deels toegeschreven aan de onvoldoende kwaliteit van de opleidingen aan Franse universiteiten en hogescholen, in verhouding tot de markteisen. Hoewel de werkloosheid is gedaald, gebeurt dit langzamer dan in andere EU-landen. Opleiding, omscholing en aanvullende trainingen kunnen hier een positieve rol spelen. De programma's van de politieke partijen zwijgen hierover, terwijl de vorige regering wel ambitieuze plannen had, maar deze nog niet had gefinancierd.

Sociaal

Olympisch prijzengeld

Er is momenteel een debat gaande over de premies die Franse atleten ontvangen voor het winnen van medailles op internationale wedstrijden. Atleten krijgen momenteel 80.000 euro voor een gouden medaille, 40.000 euro voor een zilveren medaille en 20.000 euro voor een bronzen medaille. Sinds de regering van Nicolas Sarkozy is het beleid ingesteld dat deze premies onderhevig zijn aan inkomstenbelasting, maar niet aan sociale lasten.

Sporters klagen dat ze, ondanks jaren van intensieve training en toewijding, hun premies zien verminderen door belastingaftrekken. Ze voelen dat de beloning voor hun jarenlange inspanningen daardoor aanzienlijk minder wordt. Aan de andere kant wijzen sommigen erop dat atleten gedurende hun carrière gebruik hebben kunnen maken van gratis sportfaciliteiten, wat eveneens een vorm van compensatie is.

De discussie benadrukt het spanningsveld tussen de erkenning en beloning van de atleten en de noodzaak van belastingheffing op premies.

Politiek

Nieuwe regering

Emmanuel Macron heeft de periode rond de Olympische Spelen benut om de tijd te nemen voor het vinden van een politieke oplossing en het benoemen van een nieuwe premier. Aangezien de benoeming niet langer kan worden uitgesteld, vooral niet tot de start van de Paralympische Spelen op 28 augustus, moet er uiterlijk half september een conceptbegroting voor 2025 gereed zijn.

Het linkse blok (NFP), dat het grootste aantal zetels in de Assemblée Nationale heeft, heeft Lucie Castets voorgedragen. Hoewel zij tot nu toe onbekend is bij het grote publiek, is zij hoofd financiële zaken bij de gemeente Parijs. Castets heeft direct de aandacht getrokken door haar eerste actie aan te kondigen: het omkeren van de verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd van 64 naar 62 jaar, een maatregel die Macron eerder had uitgesloten. Begin augustus heeft zij de Durallex-fabriek bezocht, die zich in surséance van betaling bevindt (meer hierover in het ESP nieuws van vorige maand) en binnenkort zal worden overgenomen door een coöperatie van Durallex-werknemers.

Op dit moment wordt Xavier Bertrand het vaakst genoemd als mogelijke premier. Bertrand is een rechtse politicus met een sociale inslag, momenteel bestuursvoorzitter van de regio Hauts-de-France en voormalig kandidaat-lijsttrekker voor Les Républicains bij de presidentsverkiezingen van 2022. Macron staat voor een keuze: een centrum-linkse premier zoals Bertrand Cazeneuve, een centrum-rechtse kandidaat zoals Xavier Bertrand, of een regering van experts en technici.